Morgenstjernen

Organ for
Jesu Kristi Kirke av Sidste Dages Hellige

*„Gjør det bekjendt over Land og i By
Herren har talet paany!"*

NUMMER 18 | 15. SEPTEMBER 1922 | 1. AARGANG

Kirkens egentlige navn og dens betydning.

Av ældste *James E. Talmage.*

De kalder os «mormoner». Den kirke hvortil vi hører omtales næsten altid som «Mormonkirken». Evangeliet, som det er denne kirkes mission at forkynde, kaldes «mormonisme». Disse navne, pseudonymer som de er, blev git os av vore fiender. Vi tar ikke disse navne fortrydelig op, men vi maa ikke glemme at det er falske navne, saaledes som de anvendes. De blev git os som økenavn, og hvor Jesu Kristi Kirke av Sidste Dages Hellige er kjendt i verden ved dens rigtige navn av en person, er den kjendt eller har været hørt om av hundreder under navnet «Mormonkirken». Muligheten av feiltagelser, misforstaaelser og forkjerte forestillinger som følge av denne benyttelse av navnet «mormon» bør ikke oversees. Den lutherske kirke er opkaldt efter en stor reformator, og de der valgte at slutte sig til hans banner kaldte sig «lutheranere». Paa lignende maate er mange andre sekter og troesbekjendelser blit opkaldt efter mænd; men det er ikke Mormons kirke, den er ikke Joseph Smiths eller Brigham Youngs eller nogen anden mands kirke, undtagen ham som var og er den levende Guds Søn, som var og er Jesus Kristus.

Den sammensatte navnetitel git til kirken har fremkaldt spørsmaal og overveielser vedrørende dets betydning hos mange fremmede: Jesu Kristi Kirke av Sidste Dages Hellige. De vil erindre, at da Kristus hadde oprettet sin kirke blandt fortids-indvaanerne i dette land (Amerika), da

han viste sig iblandt dem som et opstaat væsen, og efter at han hadde utvalgt og beskikket tolv mænd til at lede kirkens affærer, var der en del uenighet blandt folket med hensyn til hvad navn kirken skulde ha. De tolv forenet sig i faste og bøn i overensstemmelse med Herrens løfte om, at dersom de vilde paakalde ham med forenede hjerter, vilde han bønhøre dem. Og Jesus kom og stod midt iblandt dem og spurte: «Hvad vil I at jeg skal gi eder? Og de sa til ham: Herre, vi ønsker at du vilde si os det navn hvormed vi skulle kalde denne kirke.» Hans svar var i forkortet form omtrent som følger: Hvorfor skulde der være tvil angaaende en saa likefrem sak som denne? Hvis kirke er det? Er det Mose kirke? Om det er, kald den da ved Mose navn; eller hvis den er noget andet menneskes kirke, da opkald den efter ham, men dersom det er min kirke, som I siger og som det er, da kald den Jesu Kristi kirke.

Da denne gjengivne kirke blev oprettet i 1830, for 92 aar siden igaar, blev den kaldt Jesu Kristi kirke, men senere, i en aabenbaring git ved profeten Joseph Smith, sa Herren: «Saaledes skal min kirke kaldes i de sidste dager, nemlig Jesu Kristi Kirke av Sidste Dages Hellige.» Mange av os er tilfreds med den formodning, at denne tilføielse blev gjort for at skjelne mellem denne og Jesu Kristi kirke i forrige tider, den saakaldte oprindelige kirke, og jeg indrømmer at dette har sin rigtighet, men for mig er der en dypere betydning deri. I en henseende omfattende og opveiende alt andet, er dette Jesu Kristi kirke. Den blev oprettet paa hans befaling. Dens lærdommer er hans lærdommer. Frelsen, som den forkynder, er den frelse som han tilveiebragte, men som en organisation blandt menneskene, som et samfund, er den likeledes de Sidste Dages Helliges kirke, og denne organisation er forlenet med en viss myndighet og dens medlemmer mottar visse privilegier forbundne med tilsvarende forpligtelser. Det er en vedblivende organisation, hvis affærer varetas av mænd, retmæssig kaldt og beskikket under inspiration eller ved direkte aabenbaring fra Herren, der er dens overhode.

Dette samfund er derfor Jesu Kristi Kirke av Sidste Dages Hellige, og uagtet jeg indrømmer at vi ikke tar benævnelsen «mormon» fortrydelig op, saa er jeg tilbøielig til at tro, at vi Sidste Dages Hellige, som vi kalder os selv og med rette, har for vane at bruke navnet «mormon» litt for almindelig. Jeg har været bestyrket i denne antagelse ved uttalelser til mig baade mundtlig og i brev av fremstaaende mænd, teologer og bibelforskere, der fortæller om det indtryk som navnet «Jesu Kristi Kirke av Sidste Dages Hellige» gjorde paa dem da de først hørte det, og de forundrer sig over at vi bruker betegnelsen «mormon» saa meget iblandt os selv som tilfældet er. Jeg har tænkt paa dette forhold mange ganger i aarenes løp, men kjendsgjerningen er at «mormon» benyttes som et meget almindelig navn mellem os selv indbyrdes. Dersom vi blot vilde huske paa, at det benyttes fordi andre kjender dette bedre og fordi det er kortere samt fordi vi er kommet i vane dermed, da er der maaske ingen grund til alvorlig indsigelse. Og dets benyttelse kan tildels undskyldes og maaske retfærdiggjøres, ti jeg husker at Herren har befalt os at kalde det hellige prestedømme, som vi underrettes om er efter Guds Søns orden, for det melkisedekske prestedømme, for at undgaa gjentagelsen av det hellige navn for ofte, og jeg vilde heller høre kirken omtalt som «Mormonkirken», dersom vi forstaar dette uttryks betydning, end høre Jesu Kristi navn benyttet tankeløst eller med ringeagt eller maaske paa en endnu mere syndig maate.

Nu da benævnelsen «mormon» er blit almindelig bekjendt, lægger vi imidlertid merke til at som følge av den agtelse som næres overfor kirken av mange som ikke tilhører os, har visse mindre sekter gjort forsøk paa at tillægge sig dette navn. De vet, at der er adskillige smaa avvikende og abnorme troessamfund som foregir at tro paa denne eller hin lille ting, som profeten sa eller gjorde, eller som anerkjender dette eller hint avsnit av de aabenbaringer som Gud gav til ham, mens de forkaster mange andre aabenbaringer fra Herren gjennem den samme profet og disse samfund la i tidligere tider deres avsky for dagen

mot navnet «mormon». Deres avertissementer i avisene pleiet at indeholde den forklarende tilføielse: «Ikke mormoner», men nu tror jeg ikke jeg gaar for vidt naar jeg sier, at de prøver paa at tilegne sig dette økenavn og anvende det paa sig selv. Nu har de intet imot at bli kaldt «mormoner». Men verden, som gav os dette navn, har git os patent paa det og sikret os eneretten til at bruke det. Om vi ønsker at gjøre dette eller ikke er en anden sak.

Men jeg beder eder tænke paa hvad det rigtige navn betyr — «Jesu Kristi Kirke av Sidste Dages Hellige». Vi kan let forstaa hvad «Sidste Dage» betyder. Det er vore dager, nutiden; men hvad betyder ordet «Hellige». Ved avledning, ved utlæggelse og ifølge de bedste sprogforskeres anskuelser betyder det at være hellig, gudindviet, og med dette navn foregir vi derfor at være et samfund av hellige mænd og kvinder. Vi erklærer i Jesu Kristi navn at være de Sidste Dages Hellige, en betydningsfuld erklæring og i høieste grad bespottelig, dersom den er uberettiget. Men dette navn blev os git av Herren. Vi fremfører ikke undskyldninger for det, heller ikke prædiker vi evangeliets lærdommer, overdratt til kirken at forkynde, paa en undskyldende maate. Vi prædiker i ydmyghet, i sagtmodighet, men ikke undskyldende. Jeg kan paa grundlag av mine egne iagttagelser, samstemme med det standpunkt som hyldes av mange, som ældste McKay henførte til og beskrev saa levende. Vi har ingen undskyldning at ofre for vort navn eller for vort medlemsskap eller for vore skrifter, som er git os ved aabenbaring gjennem Herrens profeter blandt folket.

Hvad burde det nu betyde for eder og mig saaledes at bli kaldt hellige? Anvendt paa denne maate bytyder ordet ikke at den, der bærer dette navn, nødvendigvis maa være feilfri eller uten svakheter. En autorisert anvendelse av ordet «hellig» viser, at den skal benyttes til den eller det som er retmæssig kaldet og beskikket til udelukkende at virke i Herrens tjeneste, og dette paastaar vi at være, idet vi er kaldet av Gud til at være hans folk blandt mennesker og nationer. Alle folkeslag og alle nationer

kan imidlertid bli ett med os ved en lignende beskikkelse, om de blot vil, og saaledes bli meddelagtig i dette ophøiede navn.

Der er kraft i det av Gud givne navn, og der er kraft i denne kirke, I vet det. Vi alle vet det, selv om vort antal er litet. En av vore talere henviste til at kirkens hele medlemsantal kun utgjorde en haandfuld sammenlignet med folkemængden paa Jorden for nærværende. Denne bemerkning var velbeføiet; men la os ikke glemme, at Herren ikke maaler sin styrke efter tallet paa mennesker. En av de gamle konger over Israel, husker De nok, blev irettesat fordi han vilde tælle folket for at utfinde hvor mange mennesker han regjerte over. Hvorfor skulde han ikke ha visst, at uagtet de kun talte en tusendedel saa mange som han haabet, kunde de med Herren paa sin side overvinde verden om det var hans vilje. Denne kirkes virksomhet som en organisation blandt menneskene er ikke udelukkende avhængig av medlemsantallet.

La mig belyse dette ved at vise, at andre folk har denne kjendsgjerning for øie. For nogen tid siden var det mit privilegium at ha en samtale med en herre, der var chefredaktør for to aviser i Boston. Han ønsket oplysninger om flere avsnit av vor kirkes historie og gav mig mange spørsmaal vedrørende denne. Tilsidst spurte han: «Hvor stort er Deres kirkes medlemsantal?» Dette var før den sidste folketælling og jeg svarte: «Omkring fem hundrede tusen.» «Aa», sa han, «jeg mener ikke her i Østen alene, men hvor mange er der i kirken som et hele?» «Jeg har netop sagt Dem det, min herre.» Han lænet sig tilbake i stolen og sa: «Vil De i fuldt alvor fortælle mig, at den store «Mormon» kirke kun tæller omkring en halv million medlemmer?» «Ja, det er alt.» Atter lænet han sig tilbake og efter et øiebliks overveielse reiste han sig og, dikteret av Herrens aand bar han vidnesbyrd om Guds kraft i disse likefremme ord: «I sandhet, Gud har sin haand deri.»

En anden gang talte jeg i Baltimore med redaktøren av en av de ledende dagblad. Det var blit bekjendtgjort, at jeg skulde holde en tale der i byen. Han for-

klarte for mig — dette var i krigstiden — at avisenes spalterum var meget indskrænket, at referentenes antal var formindsket og at de derfor neppe vilde kunne referere møtet, som det ellers vilde ha været dem en glæde at gjøre. Derpaa spurte han likesom tilfældig: «Hvor mange har De i Deres menighet her i Baltimore?» Jeg var istand til straks at gi ham det rigtige svar, ti jeg hadde like før hat en samtale med konferensens præsident. Jeg angav tallet, saavidt jeg nu husker var det 29. Han rettet sig overrasket op i stolen. «29 hvad?» «29 medlemmer», sa jeg, «de fleste av dem er barn». Han svarte: «Er det Deres alvor? Er det alt I har?» «Ja, og dersom De ønsker det, kan jeg gi Dem medlemmenes navne og adresser. Vi har en fuldstændig liste over alle vore medlemmer her.» Hans svar var: «Vi vil sende en referent til møtet. De kan faa al den plads De ønsker.»

Herav ser vi, at saadanne mænd erkjender, at kirkens indflydelse og betydning ikke kan bedømmes efter dens antal. Jeg kommer til at tænke paa en forutsigelse av den gamle nephitiske profet — nei, en forutsigelse av den levende Gud, git ved hans profet, at i disse dager, i den evangeliets husholdning, da denne bok, Mormons bok skulde komme frem ut av jorden, vilde Lammets kirke findes i mange land, over hele jorden, men deres antal skulde være ringe; saa vi er ikke skuffet. Vi venter kun at være faa, ti ut av hele den menneskelige familie er der kun faa som er villige til at motta og adlyde sandheten, meget faa. Jeg læser med dyp bedrøvelse beretningen i Pagtens bok 76. kapitel om, at indvaanerne av den telestiale verden, rike eller herlighet, hvad vi nu vil kalde denne, den laveste grad av herlighet, var saa utallige som stjernene paa himmelen eller som sandet paa havets bund. Vi har paabegyndt den store reise langs den trange og snevre sti, der som omtalt fører til den celestiale herlighets rike hos Herren vor Gud. La os helliggjøre os selv og bli rene som det sømmer sig Guds hellige, at der ikke skal være nogen plet eller lyde, der kan gjøre vort navn og titel tilskamme, er min bøn i hans navn, der gav kirken dens benævnelse, nemlig den Herre Jesus Kristus. Amen. (Efter «Bikuben».)

Bønnens rigdom.

Av *Henr. Wergeland.* (Phil. 4, 4.)

«Vær ikke bekymret for noget, men i alle ting la eders begjæringer fremføres for Gud i paakaldelse og bøn med taksigelse!»

«Ak, mand, hvorfor ser du saa misfornøiet ut idag?»

«Gud bedre mig, jeg er saa fattig!» sier manden.

«Saa du har intet at byde mig, om jeg besøkte dig?»

«Nei — intet», sukker manden.

«Ikke et «Guds fred» engang?»

«Ak jo, og et av hjertet.»

«O, mand, og du sier du eier intet, naar du har Guds fred i slik overflod, at du kan gi til andre! Ti tror du ikke, at dit «Guds fred» paaskjønnes? O, hvor mangt et sykt hjerte, som kom fra din tærskel, vilde ikke føle disse ord som en balsam? Man avskyr den, som man hører forstøte eller at svare i en barsk tone, som om ogsaa denne største frivillighet av alle var en pligtighet. Det hænder ogsaa sjelden; altid har man et venlig «Guds fred igjen» eller en hjertelig tak for den fattiges fred. Det har en ærværdighet, som om en himmelsk haand berørte vort hode, en søthet, saa man vender sig om paa landeveien og nikker og nikker til den, der utsendte de vakre ord.

Men *det* maa du ikke glemme: i en ren hytte kan Guds fred bo, som en trofast due, der holder til under taket, men ikke i en urenslig. Hvorledes skulde vel den hvite himmeldue, du er saa lykkelig at eie i din armod, kunne bjerge sig i skarnet! Den speiler sig gjerne i din drik vand, og dine tørre brødsmuler smaker den, naar kun alt er rent. Og sandelig, jeg sier dig, der er paladser hvor ingen Guds fred kan tvinges indad de høie porter for nogen pris. Der er rike folk, som gjerne avkjøpte dig din Guds fred for alt hvad de eier og har. — — — De gjør kalaser om vinteren, saa det lyser efter, de reiser til yndige landsteder om sommeren — nei, duen vil ikke følge med — den, som sitter saa gjerne i den renlige hytte, i hylden, hvor *Bibelen* ligger. Men nu «Guds fred» igjen av hjertet, min kjære broder, og til tak skal jeg si

dig sandheten, hvorfor du ser saa mismodig ut: *Du har ikke bedt idag,* kanske ikke igaar, kanske ikke paa længe.

Ak, for alle de øine, der slaar sig ned!

Ja, blues! — Ti undlater I at bede, og det dagligen, da begaar I baade daarskap og synd: Synd, fordi I derved likesom kaster vrak paa Guds aapne kjærlighet, og fordi I aabenbart ringeagter Frelserens og hans sendingers forskrifter. Daarskap! O, i hvor mange henseender ikke daarskap? Bønnen har kraft til at hæve den kummerfulde over sin kummer — I berøver eders nød og eders trætte arme deres styrke. Bønnen har henrykkelsens sødme, idet vi likesom forlater jorden med vor sjæl og tyr til vor himmelske Fader; — men, o hvorfor bestjæler I eder selv derfor, naar eders brød er saltet med taarer? Bønnen fører os gjennem høiderne til Alkjærlighetens trone — I avskjærer eder selv vingene. Eders sorg er likesom den søvnløse syke, der kun længes efter et øiebliks blund. — Bønnen skjænker eder denne blund ved Alkjærlighetens hjerte; men se, I mottar ikke dette tilbud, som om I ikke undte eder selv hin hvile!

Ak, vi er for enfoldige, sier I; vi kan ikke bede. I sukker dog ofte. Eders suk er en bøn som vil frem. Hefter blot tanken om Gud og om, hvad I ønsker av ham til sukket, og det er saa god og smuk en bøn, som fra menneskebryst er stegen tilhimmels. — — — For bønnen er der likesaalitt nogen regel som for følelsene, der tilsier den. — — — Forresten, vet I ikke, at Jesus selv har sagt. at vi ikke skal være forlegne for hvad eller hvorledes vi skal bede; — og han har jo git os en bøn at bruke, hvori intet er glemt — en saa hellig, at det er som om Frelseren var ved vor side, naar vi ret beder den av hjertet. Vor epistel lærer os ellers den form, som en bøn naturlig antar. Først nemlig paakaldelse av Gud, som vi henvender os til, saa den egentlige bøn, idet vi fremsætter vort ønske, og saa taksigelse, idet bønnen nemlig endes med uttryk av ærbødighet og taknemlighet mot Gud — hvorpaa alt, som sagt, Herrens bøn ogsaa i formen er det herligste mønster. — — —

Jesus har allikevel i Math. 6. kap. opstillet en række

KRISTIANIA — GRENS SANGKOR
19
22
Olga Berg
Rahel Christjansen
Hildeborg Helm
Otto Gebhardt
Hartvin Brush
Mona Larsen
Caroline Martinshuisen
Lillie Reinhardt Olsen
Ester Olsen
Emma Andersen
Rosa Baldand
Katrinka Bjojord
Borghild Larsen
Kristine Hagelund
Sigrid Jacobsen
Mary Jensen
Aase Larsen
Hjordis Gebhardt
Dagmar Larsen
Sina Larsen
Ruth Matsen
Olea Nilsen
Anna Olsen
Alfhild Petersen
Maren Petersen
Paulus Edwardsen
Anthon Evensen
Svanhild Petersen
Therese Roon
Marta Stenersen
Marie Sonstebu
Ragnhild Opegaard
Reidar Jacobsen
Ingvald Kristjansen
Reinhardt Olsen
Erling Larsen
Henry Larsen
Ole Larsen
Pamm Larsen
Sigurd Larsen
Willard Larsen
Oskar R. Lindbo
G. Borgens fotografiske, Karl Johansgt 45 Kristiania

av regler for, hvorledes vi skal bede. Han sier: «Og naar du beder, skal du ikke være som øienskalkene; ti de staar gjerne og beder i synagoger og paa gatenes hjørner, paa det de kan ansees av menneskene. Sandelig sier jeg eder, disse har faat sin løn. Men du, naar du beder, gak ind i dit kammer og luk din dør og bed til din Fader, som er i løndom, og din Fader, som ser i løndom, skal betale dig aabenbart. Likesaa, naar I beder, skal I ikke bruke overflødige ord, som hedningene; ti de mener at bli bønhørt, naar de bruker mange ord. Derfor værer dem ikke like heri; ti eders Fader vet, hvad I har behov, før I beder ham.»

Indser da, at en bøn ikke er en simpel kræven av himmelen av alt hvad vi lyster, heller ikke noget fortjenstlig eller, som den grovt overtroiske og hykleren mener, noget fortjenstlig efter sin længde eller kunst; men bed du, som dine enfoldige tanker kommer. Gud forstaar dig nok! Begynd, om du vil, paa bønnens ende! Gud skal nok faa orden deri. La dine læber neppe bevæge sig; Gud bøier sig nok, lyttende til.

Men enfoldig og uforstandig er ikke ett, skjønt den uforstandige bøn nok kan være baade enfoldig og et mesterstykke i sin sammensætning. Barnets lallende bøn om at faa fars barberkniv laant er saaledes baade enfoldig og uforstandig. Men mot den uforstandige og vanebønnen, der ikke kommer længere end fra læberne, er Gud som klippen, der ingen gjennemgang tilsteder. Den forstandige og fra hjertet komne bøn aapner han øie til at finde en gjennemgang av trængselen eller kraft til at bryte sig en. — — — Bed Gud om arbeide, naar du mangler, gaa saa til folk, der pleier at ha saadant, og si dem med et ærlig ansigt, at du er utgangen efter en bøn til Gud om, at dit forsæt maatte lykkes — sandelig, du skal ikke gaa forgjæves til alle.

Forretningsmanden, du gaar til, skal maaske, likesom vaagnende si i sit indre til sig selv: Den fattige mand der har allerede bedt til Gud idag, og jeg — o min Herre og Fader! i hvor lange tider har ikke *jeg* glemt det!

Verden og dens bestyringer kan nok være som en

mølle der kan bedøve; men vé den, som ikke skjænker sin sjæl det øieblik av dagen som bønnen behøver!

O, jeg mindes — det var en herlig sommermorgen. Klokken var ikke mere end fire; jeg maatte op og ut i naturen. Da træffer jeg paa en bakke, hvorfra der var en herlig utsigt, en arbeidsmand med sin øks under armen staaende stille med haanden over øinene. «Hvor vent og vakkert Gud har gjort det alt», sa han, idet han tok haanden væk, og lot se glansen av en taare i øinene. Det var en bøn!

Det er ilde at forsømme bønnen; men det er værre, ja en forhaanelse mot Gud, om vort sindelag er imot vore ord. Samme bøn i forskjellige munde er ikke altid den samme. «Forlat os vor skyld, som og vi forlater vore skyldnere» er ikke det samme i den hatefuldes og den egennyttiges mund som i den vennesæles og uegennyttiges. Det er likesom der kom slanger ut av hines munde.

Bønnen skal intet dagverk være, skjønt det er vakkert og godt for eksemplets og egen opbyggelses skyld at bede lydeligen til enkelte tider, saasom naar det daglige brød virkelig staar for os, og morgen og aften. Men hjertebønnen, den vi beder stille for os selv, maa utspringe av følelsens trang, og den og al bøn maa forrettes med andagt, det er med sindets samling fra adspredelse og henvendelse til Gud, og med tillid og hengivenhet i Guds vilje. Med Jesu ord: «Din vilje ske, o Fader, ikke min!» bør vore bønner ende, naar vi deri beder om noget.

Vi har set adskillig nu av bønnens rigdom, men det er langtfra alt. Den gjør vore tanker om Gud mere levende, vor pligtfølelse mere virksom, vor ringeagt for uforskyldte lidelser eller udvortes lykke mere sterk; den vækker gode beslutninger hos os, gir os trøst og haab i lidelser og ulykker, styrker os til at motstaa og overvinde fristelser, bevarer et ydmykt og kjærlig sind, er altid en trøster, der er ved haanden, og — hvad der næsten er bønnens største verk — den hindrer lykkens beruselse, den holder lykkens luftballon, som vil fare avsted med sin eier, likevegten.

Da bønnen er saa vigtig og velgjørende for menne-

skene, saa har Jesus ogsaa lært os, at vi *altid* skal bede, det er, at vi i alle vore anliggender skal henvende vore tanker og følelser til Gud — at vi i alt skal ha Gud for øine. Han har lært os, at Gud vil bønhøre os, naar vi beder Gud om det sande gode, og dette er et dydig, hellig sind og sjælefred; og dette eneste sande gode gis ethvert menneske, som inderlig længes og stræber derefter. Derimot er de utvortes goder os ikke altid tjenlige, og maa vi derfor, naar vi beder om dem, bestandig overlate til Guds visdom at avgjøre, om det er os tjenlig at erholde dem eller ikke.

Beder av alle jordens goder først om sundhet, der forsøder armoden, og om at eders arbeide ikke maa forgjæves stræbe efter det nødtørftige! Beder om, at eders taalmodighet, eders nøisomhet ikke maa sættes paa prøve ved altfor haarde lidelser! Beder om, at eders sanselighet ikke maa møte for mange tillokkelser! Og stræber, mens I daglig beder derom, at øve eder i taalmod, nøisomhet og avholdenhet og ubrødelig redelighet — da vil I ikke kunne ledes i fristelse, da faar I, hvad I beder om — da vil eders eksempel vorde eders barn tilgode. De skal heller ikke kunne ledes i fristelse, men, redelige i armoden selv, skal eders gudsfrygt lære dem, at Herrens velsignelser aabenbarer sig i deres hjerters fred som et himmelsk gode, og i deres nøisomhet og sundhet som jordens bedste goder. Ja, selv om nøisomheten fristes haardt ved uheld og mangel, om sygdom nedbøier eder, skal I kunne i den oprigtige bøn hæve eder høit over mangel og lidelser til eders himmelske Fader. Amen.

(Utarbeidet for «Morgenstjernen» ved
Carl M. Hagberg.)

Ingen foragter æren saa dypt som den, der ikke længer kan gjøre fordring paa den.

Det er likesaa ilde at tale om sine egne dyder og fortjenester, som om andres feil og svakheter.

Filosofien av evangeliet.

Av ældste *J. H. Ward.*

(Fortsættelse).

Vi er nu i besiddelse av det samme uomtvistelige vidnesbyrd angaaende Det Nye Testamentes store fakta. Fra en række talrike iagttagelser av de Første Dages Helliges tro, saaledes som de praktiserte og lærte den og som den findes i datidens forfatteres, historieskriveres, digteres, filosofers, lovgiveres, jøders, kristnes og hedningers verker, kan vi utvælge en tildragelse til bekræftelse av og sammenligning med Det Nye Testamentes meddelelser. For at vi ikke skal bli beskyldt for partiskhet, la os da ta det berømte brev fra Plinius til Trajan. Dette brev er fuldstændig uimotsigelig og antas av de mest skeptiske for at være hævet over al mistanke. Plinius den yngre blev født i aaret 61 e. Kr. Han levet og døde som en hedning.

I aaret 106 e. Kr., da han var litt over 45 aar gammel, blev han av keiser Trajan utnævnt til guvernør i de romerske provinser Pontus og Bithynien, som utgjorde en stor del av Lille-Asien, hvor byene og menighetene Ephesus, Smyrna, Pergamos, Thyatira, Sardes og Filadelfia var beliggende. Peters brever til de fremmede, som var spredt overalt i Pontus, Galatia, Kappadocia, Asien og Bithynien fører os til de samme bergrike landskap. Plinius, som opslog sin residens i Ephesus, skrev herfra følgende brev til den romerske keiser:

«Plinius til keiser Trajan, ønskende helbred og lykke.

Herre, saaledes som jeg har for sedvane, naar der er noget hvorom jeg er i uvisshet, henvender jeg mig til eder i alle saadanne tilfælder; for hvem kan bedre veilede mig naar jeg er tvilraadig, og undervise mig naar jeg er i uvisshet? Jeg har aldrig været tilstede under noget forhør over de kristne, saa jeg vet ikke rigtig hvad den fulde forstaaelse er med hensyn til straffer, undersøkelser, eller hvilke forholdsregler der burde tas overfor dem. Likeledes har jeg været i tvil med hensyn til, om der skulde gjøres forskjel paa alderen, eller om den unge og

spæde, den fuldvoksne og kraftige skulde behandles paa samme maate, og hvorvidt omvendelse skulde gi adgang til tilgivelse, eller om alle som har været kristne burde straffes, selv om de nu ikke længer er det.

Imidlertid har jeg fulgt denne fremgangsmaate mot alle, som er blit ført for mig og som er beskyldt for at være kristne; jeg har gjort dem de spørsmaal, om de var kristne, og paa deres tilstaaelse til mig at de var det gjentok jeg spøsmaalet anden og tredje gang og truet med at straffe dem med døden. Saadanne, som vedblev at være standhaftige, beordret jeg til at straffes, ti jeg var ikke i tvil om, hvad der end maatte ligge til grund for deres mening, at gjenstridighet og ubøielig halstarrighet burde straffes. Nogen andre som optraadte paa lignende maate har jeg bestemt at sende til Rom, fordi de er romerske borgere.

I løpet av kort tid utbredte sekten sig, selv under forfølgelse, som det pleier at være tilfælde i saadanne saker, og mange andre av denne slags folk blev ført til mig. Der blev indsendt anklager til mig, som indeholdt en mængde navne paa forskjellige personer, men uten at nævne angiveren; disse negtet ved forhøret at være kristne eller nogensinde at ha været det; likeledes anropte de guderne efter mit eksempel og ofret vin og røkelse til eders billede, som jeg i dette øiemed hadde latt bringe for dem tillikemed guddommens billedstøtter. Ydermere bespottet de Kristi navn. Ingen av de her nævnte ting vilde virkelige kristne la sig tvinge til at gjøre ved nogetsomhelst middel. Derfor tænkte jeg, at det var rigtigst at frikjende dem.

Andre blev meldt av en anden angiver; de tilstod først at være kristne, men benegtet det bakefter. Resten sa, at de hadde været kristne, men hadde atter forlatt kristendommen, nogen for tre aar siden, andre for længere tid siden og enkelte for over tyve aar siden. De tilbad allesammen eders billede og gudernes billedstøtter; likeledes bespottet de Kristus. De paastod, at hele deres forbrydelse bestod i at de hadde samlet sig en bestemt dag, før det var lyst og til avveksling sunget salmer indbyrdes for Kristus

som en Gud og bundet sig til hverandre ved et sakramente, ikke til noget daarlig hverv, ikke for at gjøre sig skyldig i tyveri, røveri eller horeri, og ikke for at si usandhet eller at svigte en pligt som var dem paalagt. Naar disse ting var tilendebragt, pleiet de at skilles og kom da atter sammen for at nyte et maaltid i fællesskap uten at gjøre uorden; men siden offentliggjørelsen av forbudet mot at møte i forsamlinger, hvilket jeg utstedte i henhold til eders befaling, hadde de ophørt med at møtes. Efter at ha mottat denne efterretning, ansaa jeg det for mere nødvendig at forhøre to tjenestepiker ved torturen. Men jeg har ikke opdaget noget andet end en daarlig og overdreven overtro.

Derfor har jeg utsat alle de retslige processer og søkt tilflugt hos eder om raad; ti det er en sak som i høi grad fortjener undersøkelse, navnlig i betragtning av det store antal personer som staar i fare for at lide. Mange av enhver alder og klasse samt av begge kjøn er nemlig anklaget og vilde bli anklaget. Ikke alene har smitten av denne tro angrepet kjøpstedene, men ogsaa de mindre byer og ute paa landet. Allikevel synes det, at den kan undertrykkes og stanses. Det er sikkert at templene, som næsten var forlatt, begynder at bli besøkte. Likeledes er de hellige høitideligheter efter en lang avbrytelse atter levet op igjen. Offerfestene er allevegne bragt op, mens der for kort tid siden kun var faa kjøpere. Det er derfor let at forestille sig, hvilke mennesker der kan vindes tilbake, hvis tilgivelse blev lovet til dem som omvender sig.»

(Forts.)

Vis agtelse for andres følelser, hvis du ikke ønsker dine egne saarede. De, som klager mest over at de blir mishandlede, er dem der som oftest foruretter baade sig selv og andre.

Ingen er saa tilfreds som den, der altid er tilfreds med sig selv.

Kirkens gjenoprettelse.

Daniels og aabenbareren Johannes' vidnesbyrd.

Mel.: O, min Fader, du som kjender.

I de allersidste dager
Skulde sandhet gjenopstaa,
Prestedømmet gis tilbake,
Lyset ned til jorden naa.
Engler skulde gjæste jorden,
Fjerne morkets dunkle slør,
Gjenoprette kirkens orden,
Gjengi alt som det var før.

Kirken som den skjønne kvinde,
Hvem Johannes skriver om,
Lænker mer ei kunde binde,
Ut av ørk'nen nu hun kom.
Samme krans av lyse stjerner,
Iklædt solens glans som før;
Taakeskyen nu hun fjerner,
Aapner atter himlens dør.

Herlig dag er nu oprunden,
Stenen ned fra berget kom,
Joseph har de plater funden,
som profeten skriver om.
Verket trives, sandhet spredes,
Stenen ruller stadig frem.
Og Guds barn av hjertet glædes
Ved den aand som gives dem.

Gud vor Fader atter taler
Til sit folk paa denne jord,
Og enhver han nu befaler
Lydig lytte til hans ord.
Søk Guds aand, la den dig lede,
Gaa ei paa forbuden vei,
Men i aanden ydmyg bede,
Da han aldrig svigter dig.

Einar Anthonsen Strand, Drammen.

INDHOLD:

Kirkens egentlige navn og dens betydning 273
Bønnens rigdom 279
Filosofien av evangeliet. (Forts.) 285
Kirkens gjenoprettelse. (Digt) 288

Utgit og forlagt av AUG. S. SCHOW, Osterhausgt. 27, Kristiania.

Trykt i Arbeidernes Aktietrykkeri, Kristiania.